

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA METODĄ TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ

Tomografia komputerowa (TK) jest badaniem z użyciem promieniowania jonizującego. Dlatego **badanie TK wykonuje się wyłącznie na zlecenie lekarza** (wymagane jest skierowanie z rozpoznaniem), a bezwzględnym przeciwwskazaniem do badania jest ciąża lub jej podejrzenie. Karmienie piersią nie jest przeciwwskazaniem do badania.

Przy badaniu TK należy przyjąć, że zawsze może zdarzyć się wskazanie do podania kontrastu, dlatego też konieczne jest specjalne przygotowanie. Pacjent może nie wyrazić zgody na podanie kontrastu, ale wówczas wartość diagnostyczna badania TK może być istotnie ograniczona.

Przed badaniem TK z kontrastem konieczne jest przedstawienie wyniku poziomu **kreatyniny** lub **GFR** (wykonanego w okresie do 30 dni przed badaniem TK, bądź 7 dni dla osób z obciążającym wywiadem chorobowym w kierunku niewydolności nerek). Jeżeli poziom kreatyniny jest równy bądź powyżej 1,5 mg/dl decyzję o wykonaniu i zakresie badania TK podejmuje lekarz specjalista kierujący na badanie.

W celu zmniejszenia ryzyka powikłań ze strony nerek można zastosować środek doustny zawierający N-acetylocysteinę (ACC 600 mg, Fluimucil Forte 600 mg – dostępne w aptece bez recepty) w dawce 2 x 600 mg dzień przed oraz w dniu badania.

Pacjenci z chorobami tarczycy muszą okazać wynik **TSH** (wykonany w okresie do 30 dni przed badaniem TK), a przy stwierdzonej nadczynności tarczycy dodatkowo muszą posiadać na skierowaniu informację od lekarza kierującego lub endokrynologa: „**Można podać kontrast dożylnie**”.

Przygotowanie do badania metodą tomografii komputerowej z podaniem kontrastu:

Najpóźniej 6 godzin przed planowanym badaniem można zjeść posiłek, a 3 godziny przed badaniem można wypić płyny. Do podania kontrastu dożylnego musi być założony wenflon, co niesie pewne ryzyko powikłań miejscowych (pęknięcie żyły, wynaczynienie środka kontrastowego, zapalenie żyły).

W przypadku badań TK jamy brzusznej i miednicy małej w większości przypadków podaje się dodatkowo doustny środek kontrastowy. W tym celu należy zgłosić się przynajmniej na godzinę do półtorej przed ustalonym terminem badania oraz przynieść ze sobą 1,5 l niegazowanej wody mineralnej. Pielęgniarka sporządzi roztwór środka kontrastowego w objętości około 1-1,5 l, który następnie należy wypić. Środek kontrastowy powinno się pić powoli, małymi łykami.

Na badanie należy ubrać wygodne, luźne ubranie bez metalowych dodatków (guzików, broszek, pasków). Należy zdjąć biżuterię, okulary, aparaty słuchowe, protezy zębowe.

Przed badaniem TK nie trzeba przerywać stosowanego normalnie leczenia farmakologicznego. Wyjątek stanowią pacjenci chorzy na cukrzycę przyjmujący

poходne **metfominy** (np. Formetic, Glucophage, Gluformin, Metfogamma, Metformax, Metformin, Siofor, Metral, Metifor, Avamina, Etfom), muszą odstawić ten lek na 48 godzin przed badaniem i 48 godzin po badaniu. Pacjenci powinni znać dokładnie nazwy i dawki przyjmowanych leków.

Jeżeli pacjent choruje na astmę, na badanie TK powinien zabrać ze sobą inhalator i/lub leki.

Po badaniu z użyciem kontrastu:

Dla bezpieczeństwa pacjenci pozostają na miejscu przez ok. 30 min. Po tym czasie usuwa się wenflon. W ciągu 24 godzin po badaniu należy wypić minimum 2 litry wody.

Kobiety karmiące piersią nie powinny karmić przez 24 godziny po badaniu.

Środki kontrastowe stosowane w badaniu TK mogą powodować występowanie działań niepożądanych.

W czasie podawania kontrastu może być odczuwalne ciepło oraz metaliczny lub słodki smak w ustach. W przypadku uczucia duszności, nudności lub szybkiego bicia serca należy niezwłocznie powiadomić technika wykonującego badanie.

Możliwe działania niepożądane po podaniu jodowych środków kontrastowych:

• Wczesne (w czasie badania lub bezpośrednio po badaniu):

Lekkie – nudności, wymioty, pokrzywka, świąd skóry, chrypka, kaszel, kichanie, obfite pocenie.

Umiarkowane – omdlenie, obfite wymioty, rozległa pokrzywka, obrzęk twarzy, obrzęk krtani, skurcz oskrzeli.

Ciężkie – drgawki, obrzęk płuc, wstrząs, zatrzymanie oddechu, zatrzymanie krążenia.

• Opóźnione (kilka godzin po badaniu):

Reakcje skórne – wysypka, świąd, obrzęk, reakcje ogólnoustrojowe – bóle, zawroty głowy, nudności, biegunka, dreszcze, skurcze mięśni, objawy grypopodobne, bóle rąk, inne reakcje.

• Bardzo późne (powyżej tygodnia po podaniu kontrastu): Nadczynność tarczycy.

Dokumentacja do badania TK:

1. Dowód osobisty.
2. Skierowanie z rozpoznaniem do Pracowni Tomografii Komputerowej.
3. Aktualny wynik poziomu kreatyniny.
4. Dokumentację wcześniej wykonanych badań obrazowych danej okolicy ciała np. RTG, USG, TK, rezonans magnetyczny wraz z kliszami i/lub płytami oraz karty informacyjne z pobytów w szpitalu.

Szanowny Pacjencie,

Badanie TK aparatem Siemens Somatom Perspective (rok produkcji 2016) zaplanowane jest na dzień ..... godz. ....

w Domu Medycznym „Jagiellońska”, Gdańsk-Przymorze, ul. Jagiellońska 7

W przypadku konieczności odwołania badania prosimy o kontakt:

tel. 58 763 93 15, e-mail: rtg.jagiellonska@ncm.com.pl